

quod de vno dicitur de alio negatur
dis. xxv. c. q̄lis. Un̄ si de duo-
bus p̄fiteribz dicitur p̄fessor q̄
est h̄go t̄t statim suspitio cō-
tra aliū si idē nō diceret. Un̄
De. d. pal. ista dicitur. r̄ mgr̄ hum-
berius dicitur simplr̄ abstīnēduz
ab hm̄oi locutōibz. addēs eti-
am q̄ p̄fessor debet cauere ne
vn̄q̄ p̄ aliq̄d gen̄ p̄cti osten-
dat p̄fiteri minorē familiari-
tatē vel signū mioris dilecti-
onis. Alia q̄ dicūt in p̄fessio-
ne nec p̄ctā. nec valētia duce-
re in manifestatōz p̄fiteri. pu-
ta q̄ in tali terra sūt bona vi-
na n̄ cadūt s̄ sigillo p̄fessōis
¶ Quid sciendū q̄n̄ p̄fessor in-
diget p̄silio sup̄ vno cāu.

¶ Nota etiā q̄ q̄n̄ p̄fessor
n̄ indiget p̄silio alterius
nisi habeat l̄niam a cō-
fiteute de p̄sona manifestan-
da d̄z loqui ita obscure r̄ cau-
te r̄ a remotis vt nullo modo
p̄sulens vn̄q̄ possit imagina-
ri de p̄sona. Unde d̄z p̄fide-
rare p̄sonam et tps idoneum
nā si q̄s audierit vnū clericū
adueniente. si p̄fessor vadat
subito ad interrogandū d̄ ali-
qua symonia r̄ hm̄oi. nonne
satis pbabiliter r̄ q̄si violen-
ter habebit ille suspicari d̄ il-
lo clerico. r̄ ideo in hm̄oi ma-

gna cautela est adhibēda q̄ si
p̄fessor nesciret vl̄ n̄ poss̄z ca-
sū exp̄mere sup̄ q̄ indiget p̄si-
lio q̄n̄ ille p̄sultor intelligeret
p̄sonā r̄ illa non vult sciri d̄z
ire ad aliū p̄ p̄silio. q̄ si aliuz
sufficientem habere non p̄t
nō se itromittat. Un̄ petr̄ d̄
pal. dicit. Si nō posset p̄fite-
ri p̄ctm̄ ppriū nisi dicēdo all-
q̄d p̄ctm̄ p̄ q̄d manifestat cō-
fessio alterius. nō d̄z illud cō-
fiteri. etiā si esset mortale. q̄a
sufficit tūc p̄tritio cū p̄posi-
to p̄fiteri q̄n̄ ip̄e habebit co-
piam talis sacerdotis. cui il-
lud p̄ctm̄ suū p̄fiterēdo nō ma-
nifestet alteri p̄fessio. Rō est.
q̄ fortior est obligatio ad re-
landū q̄ ad p̄fiterēdū. Si q̄s
aut̄ reuelat in p̄fessione debi-
ta sua r̄ credita sua. r̄ hm̄oi.
Et q̄n̄. r̄ an̄ sacerdos possit
als reuelare. vide d̄ hac mate-
ria plene in tertia pte summe
Explicit tractat̄
de confessoze.

Incipiūt tri-
ginta sex excoīcatōes reserua-
te sedi aplice tam a iure q̄ p̄
p̄cessum. siue p̄ extrauagātes
r̄ breuiter recollectē. Deinde
sequunt̄ excoīmunicatōes

De excoicatione

reservare episcopis vniuersi-
sibus dyocesis.

E inicie

D tibo man⁹ violētas l'
temerarias in clericū
vel religiosū vel montalē. vel
alteram religiosam personaz
papalis est absolutio si iniu-
ria est enormis. Huinsmodi
tamen declarationem vide i
liij. pte. in titu. de exco muni-
cationibus .z. xvij. q. iij. ca.
Si quis suadente diabolo.
In decretis. ¶ De incendiarijs
eccliarum vel aliorum locoz
sacrorum vel religiosorum vl'
cemiteriorū est papalis exco
municatio postq̄ sunt denū-
ciati. sed per ep̄m possunt ab-
soluti ante denunciationem. d̄
hac vide in ca. conquesti. z in
ca. tua nos. extra de sen. exco.
¶ De effractoribus predicto-
rum locoz sacrorum qui etiā
postq̄ fuerint denunciati est
absolutio papalis. s; ante de-
nunciationē est ep̄alis abso-
lutio. extra de sen. exco. c. con-
questi. ¶ De incendiarijs ali-
ozū locoz non sacroz. de cō-
sulētibz aut fautoribus. ra-
les non sunt exco munitati a
iure cōmuni. sed sunt excom-
municandi. Si tamē fuerint

excoicati aliquo iure pticula-
ri. puta excoicationē synodali
vel ab hoīe. z fuerint denun-
ciati est papal absolutio. Vi-
de de hoc in. c. Tua. d̄ sentē.
exco. ¶ De falsantib⁹ lras pa-
pales vel falsis scienti vrenti-
bus. extra de crimine falsi. ca.
dura. ¶ De apponentibz ma-
num ad corrigendū etiā mi-
nimā lram. vel punctū mini-
muz in his lris. exceptis his
quibus est cōmissum. est pa-
palis absolutio fm Hosti. p
sniam curie latam. ¶ De fin-
gentibus nouā heresim vl' iā
dānatā seq̄ntibz. xxij. q. i. c. i.
z. ij. extra de here. c. ad abolē-
dam. z nunc est casus papal
p extranagantē Hartini qn-
ti. vt patet in pcessu ipsius an-
nuali. ¶ De scismaticis z p̄ci-
pue de seq̄ntibz scisma petri
de luna. z successorū ei⁹ z fau-
toz ipsi⁹ scismatis. ē papalis
absolutio p processum curie.
¶ De credentibz receptoribz
defensoribus z fautoribz he-
reticorum. est papalis abso-
lutio. z quō intelligāt iū d̄ no-
mina. vide in sūma. ri. d̄ exco
municatiōibz. in. iij. pte sum-
me. De cōmittētibz symo-
niam siue pordibz siue p bñ/
ficijs vl' officijs vl' platuris

ecclesiasticis. vel pro ingressu
in religionē. vel p alijs spūa/
liby est absolutio papal p ex/
trauagantē **Barrini** q̄nti. vi
de de hac. ij. p̄tē sūme. tit. de
symonia. ¶ De facientibz pa/
ctum vel p̄missionem vel re/
cipientibus ex pacto vel pro
missione occulta vel māifesta
aliqd etiā parū p aliq̄ iusti/
cia vel gratia p alio vel p seī
causis iudicialibus seu p lris
obtinendis ab apl̄ica sede. ē
papalis absolutio p extraua/
gantē **Bonifacij octauij**. ¶ De
sciēter vtentibus talibz gra/
tijs vel lris sic obtētis. est ab/
solutio papalis per extraua/
gantem **Bonifacij**. ¶ De pi/
ratis ⁊ quibuscunqz alios in
mari depredantibus est pa/
palis absolutio p processū cu/
rie. ¶ De ipediētibz dep̄danti/
bus vel innadentibz adducē
tes victualia seu alia ad vsuz
romane curie necessaria. vel
ne talia deferant aut adducā
ad curiā. ⁊ de defendentibz ta/
lia facientes. est absolutio pa/
palis p p̄cessum curie. ¶ De
capiētibz detinentibz dep̄/
dantibz romipetas ⁊ p̄grios
ad urbem romā accedentes.
tam causa deuotionis q̄z p̄/
grinationis. ⁊ similiter in es

morantes ⁊ recedentes ab ip/
sa. ē absolutio papal p p̄cessū
annualē q̄ fit in curiā. Et s̄l̄r
de dantibus consiliū ⁊ fa/
uorem ad talia supradicta fa/
ciendum est papalis absolu/
tio per processum. ¶ De por/
tantibus arma. equos. ⁊ alia
necessaria ad impugnanduz
xp̄ianos vel transmittentibz.
seu galeas ⁊ naues vendenti/
bus. v̄l in piraticis saraceno/
rum gubernationem exercen/
tibus. vel dantibus auxiliū
consiliū ⁊ fauorem in disp̄ē/
diū terre sancte. extra de iu/
deis ca. ad liberandam. ⁊ est
casus papalis p extrauagan/
tem clementis. ⁊ p p̄cessum
curie. ¶ De portantibus etiā
victualia ⁊ alia q̄cunqz mer/
cimonia in **Alexādrīā**. vel in
alia loca saracenoꝝ terre egypti.
vel mittentibz ip̄a vel de
suis portubz vt eis deferāt ex/
trahentibus v̄l extrahi p̄mit/
tentibus. aut dantibus auxi/
liū ⁊ fauorem. ⁊ est papalis
p p̄cessum curie. ¶ De portā/
tibus predicta vel aliquo mo/
do predictoruz. ⁊ ad hoc ope/
rantibz ad omnes terras sol/
dano subiectas. est papalis
absolutio. p extrauagantē cle/
mētis. ¶ De cunibz ad terrā

De excoicatione

sanctā etiā causa deuotōnis. seu voti sine lnia sedis aplice ⁊ est absolutio papalis put re perit in libro sūmi pniarij q ⁊ ipse hoc p̄t. ¶ De insecutori/ bus cardinaliū hostiliter. ⁊ ē excoicatio papalis. p. c. felix de penit. li. vi. ¶ De bannien tibus epos vel capientibz ⁊ i securoribus vel hoc fieri mā/ dantibus. aut facta ab alijs rata habentibus. vel i his dā tibus p̄siliū ⁊ fauorem. vel scienter tales defendentibz est papalis absolutio. p. c. si q̄s. de penit. in cle. ¶ De exente/ rantibus vel frustra p̄cidenti/ bus seu decoq̄re vel incidere. aut ossa de carnibus euellere p̄sumentibus cuiuscūqz de/ fūcti. vt ei⁹ ossa ad p̄tes alias deferantur est papalis abso/ lutio p̄ extrauagantē Boni/ faci. ¶ De occupantibz v̄l d̄ tinentibus vel hostiliter dis/ currētibz p̄ se vel p̄ aliū. dire/ cte v̄l indirecte sub quocūqz titulo v̄l colozē ciuitates ter/ ras loca vel iura ad romanā eccliam p̄inentia. ⁊ adhen/ tibus fautoribz ac defensoribz eoz est absolutio papalis p̄ p̄ cessum curie. ¶ De his qui oc/ catione sententiē excoicatiois suspensionis vel interdicti la

tedant lniām eos grauandi qui eam tulerūt. vel suos i p/ sonis rebz vel bonis illoz qz occasione late sunt. vel q̄ eos obseruant. vel qui taliter ex/ coicatis p̄municare volunt. nisi lniām ip̄am integre reuo cent. Similiter q̄ dicta licen tia v̄si fuerint. vel etiaz sine li/ centia hoc fecerint suo motu excoimunicationez incurrūt in qua si p̄manerint p̄ dnos menses est papalis absolutō vide de hoc in. c. de dominis in. ij. p̄te. ¶ De his q̄ cogūt a/ liquē celebrare in loco inter/ dicto. vel ad audiendū puo/ cāt excoicatos v̄l interdictos vel phibēt eis ne moniti exe ant ⁊ de his q̄ moniti n̄ exeūt. cle. ḡuis. de sentē. exco. ¶ De his qui imponūt in terris su is noua pedagia. vel augent antiqua. et est excoimunicatō papalis p̄ processum curie. ¶ De laicis recipientibus in romana curia lras domi pa/ pe de manu alicuius. nisi de manu domini pape v̄l bulla toz. vel nunciū recipientis d̄ manu p̄dictorum.

¶ Excoimunicationes papa les concernentes religiosos religiosafqz.

E clericis et religiosis inducentibus ad vouendum iurandum vel promittendum de eligendo apud eos sepulturam vel ut eam ulterius non mutent iam electam excoicatio est papalis. p. cle. cupientes. d. penis. ¶ De religiosis qui absque speciali licentia proprii sacerdotis solennizarent matrimonium aut ministrarent sacramentum eucharistie vel extreme unctionis. cle. i. d. huile. reli. et excoicatio papalis. ¶ De religiosis qui excoicatos a canone absolunt a casibus non concessis aut qui absolunt a sententiis per statuta synodalia vel provincialia promulgata. aut absolunt a pena et a culpa est excoicatio papalis. p. cle. i. de p. uil. rel. ¶ De inquisitoribus hereticorum qui odio gratia vel lucro et amore contra iusticiam et conscientiam omiserint contra quempiam procedere. vel ipsam heresim alienis imponerent. aut imponent quod impedirent officium suum est excoicatio papalis p. cle. multorum. de here. ¶ De mendicantibus premissis qui transiunt ad aliquam religionem monachalem excepto ordine carthusiensium. et recipientibus tales scienter est excoicatio papalis

pro constituto Martini facta constantie. ¶ De clericis scienter et sponte coicantibus excoicatus a papa in diuinis est excoicatio papalis secundum Hostium. Ista excoicatio tamen habet dubium. extra de sen. excom. castigasti. ¶ De participantibus in crimine propter quod aliquis est excommunicatus aliqui predictarum excoicationum est excoicatio papalis. per. c. si concubine. extra d. sen. excom. ¶ De his qui absoluntur ab aliqua predictarum excoicationum citra sedem apostolicam preterquam in articulo mortis. qui taliter absoluti si non se resipuerint citius possunt ei ad quod possunt absolui. vel mittant pro absolute reincident in eadem scilicet papalem excoicationem. p. c. eos. d. sen. excom. li. vi.

Excoicationes episcopis ex iure reseruate.

E verberantibus clericos religiosos vel moniales. seu talibus manus violentas iniicientibus seu temerarias est episcopalis excoicatio si fiat leuis iniuria talibus. per capitulum

De excoicatione

peruenit. extra de sentē. exco.
¶ De his q̄ innitunt ordinacionibus seu alienationibus a scismatis factis est ep̄al. p. c. i. extra de scisma. ¶ De his q̄ vsurpant de nouo vacantiuꝝ eccliarū monasterioꝝ vel alio r̄ū pioꝝ locoꝝ custodiam. seu guardia tituluꝝ aduocatonis seu d̄fensiois. q̄ pp̄te sūt noia patronat̄. vel ip̄oꝝ locoꝝ vacantiuꝝ bona occupant vel regalia. i. collectā q̄ fit r̄ōe regis vel impatoris. seu tributū regis debitum. vt. c. generali. de elec. li. vi. ¶ De clericis v̄l monachis ip̄oꝝ locoꝝ vacantiuꝝ q̄ hoc fieri pcurant. ⁊ hec excoicatio cum priori habet. et excoicatio est ep̄alis. p. c. generali. de elec. in. vi. ¶ De his q̄ ab ecclesijs vel p̄sonis ecclesiasticis per se vel per aliuꝝ suo nomine vel alieno p̄ p̄sonis vel rebus quas non causa negociationis deferūt vel deferri faciūt seu trāsmittūt exigūt aliq̄d pedagiū vel guidagiū est excoicatio ep̄al. p. ca. q̄q̄. de censi. li. vi. ¶ De his q̄ fecerint statuta contra libertatem ecclesie. ⁊ qui scripserint ea. q̄ sunt potestates consules rectores et consiliarij locoꝝ; v̄bi dicta statuta seu etiam cō-

suetudines edite sunt vel seruare. ⁊ qui seruare ea fecerint ⁊ fm ea iudicauerint. vel q̄ in publicam formā redigerint iudicata. est excommunicatō ep̄alis. p. c. nouerit. de sen. ex. ¶ De rectoribꝝ ciuitatum facientibus exactiones indebitas clericis religiosis vel ecclesijs eorum. si postq̄ fuerit moniti non desistant. est ep̄al excoicatio. p. c. non minus. extra de immuni. eccle. ⁊ c. aduersus consules. ¶ De his qui absolutionem ab aliqua excoicatione vel reuocatione eius suspensiois v̄l in dicti extorquet p̄ vim vel per metū. neq̄ valet absolutio. s̄z incurrūt nouā excoicacionē. est ep̄alis excoicatio. p. c. i. d̄ his que vi metus ve cāfiunt. lib. vi. ¶ De his qui p̄ assassinos. id est quosdam infideles qui ex falsis suis opinionibꝝ de facili mittebātur ad occidendum christianos ⁊ q̄ interfici fecerint vel mandauerint aliquem christianum etiam si mors non fuerit subsequuta ⁊ de rectoribus ⁊ d̄ feuszoribus ⁊ occultatoribus eoz est excommunicatio ep̄iscopalis. p. ca. pro humani. de homicid. libro sexto.

¶ De potestatibz capitaneis rectoribz p̄sulis iudicibz cōsiliariibz ⁊ alijs officialibz qui statuta faciūt scribunt vel dictant. p̄ que q̄s p̄pellat solvere vsuras. vel solutas nō repetere ē ep̄alis excōicatio cle. ex graui. de vsuris. ¶ De his q̄ occasiōe sentētie excōicatio nis vel interdicti late dāt licētia grauiādi illos q̄ tulerūt eas vel suos in personis vel rebz hic tamen casus est ep̄alis vsq̄ ad duos menses ab incur sione sn̄e. abinde vero est pa palis excōicatio. p. c. q̄cunq̄. de senten. excō. libro. vi. ¶ De his qui iudicant statuta edita in fauorem vsurarioz. ⁊ q̄ habent super hoc potestates. nisi statuta ip̄a d̄lenerint. aut si ea p̄miserint obseruari Cū illi q̄ faciūt capitula cū iudeis. vt dñi ⁊ cōitates p̄tinētia q̄ possint fenerari. ⁊ q̄ n̄ possint repeti in iudicio vsure ex torte ab eis. ⁊ h̄mōi vident̄ i cidere in hāc excōicationem. ⁊ dñi qui ea faciunt. ⁊ ciues qui d̄nsulunt. cle. ex ḡui. de vsuris. ¶ De his qui concedūt rep̄salias cōtra personas ec clesiasticas sp̄ealr̄ aut genera liter est ep̄iscopalis excōica tio. p. c. si pignorationes. de

iniur. ⁊ dā. da. li. vi. ¶ De rectoribz secularibz vsq̄ buscū/ q̄ officialibz eoz q̄ cognosce rent de crimine heres̄ aut cap tos liberarent. vel dyocesa noz vsq̄ inq̄sitorz officii ip̄e dirent est ep̄alis. p. c. vt inq̄s tionis. de here. li. vi. ¶ De his q̄ scienter cōtrahūt matrimo nia in casibz non cōcessis ⁊ p̄ hibitis cōsanguinitatis ⁊ af finitatis. ⁊ de p̄hentibus cuz monialibus est ep̄iscopalis. vt cle. eos. d̄ cōsā. ⁊ affi. ¶ De dñis tp̄alibz q̄ subditis in d̄i cūt. ne p̄latis vel p̄sonis eccle siasticis quicq̄s vendant vel emant ab eis. bladum molāt panem coquāt ⁊ h̄mōi obse qua exhibere p̄sumāt. ē ep̄a lis excōicatio. p. c. eos de im mu. ecclesia. li. vi. ¶ De his q̄ i pediūt q̄n coram iudicibz ec clesiasticis vel legatis vel or dinarijs in casibz q̄ ad eos p̄ tinent illi q̄ cōq̄runt iusticiā possint obtinere excōicatio ē ep̄alis. p. c. q̄m̄. de imu. eccle. li. vi. ¶ De his q̄ p̄pellūt ipe ratores l̄rarū aplicarum. vel alios recurrentes ad foruz ec clesiasticum in causis que de iure vel antiqua consuetudi ne ad ipsum pertinent. vel ad desistendum vel litigan

De excoicatione

duz de eis i foro suo seculari. grauando indices ecclesiasticos. vel impetrantes seu litigantes. seu volentes coram eis litigare. vel grauando pinquos eorum. vel capientes res vel ecclesias talium. vel quicumque alio modo. dicto. c. quoniam est episcopalis. et si de dantibus consilium et fauorem et auxilium ad omnia praedicta in duobus. §. praecedentibus.

¶ De his qui prelatos capitula seu alias personas ecclesiasticas compellunt ad submittendum laicis vel alienandum bona immobilia seu iura ecclesiarum. et si laici qui usurpant sibi illicite huiusmodi. et si non destiterint postquam fuerint admoniti est episcopalis excoicatio. per. c. hoc plurimum. de re. eccle. non aliena. libro. vi.

¶ De his qui fingunt fraudulenter aliquem casum. per quem aliquis iudex mittat ad aliquam mulierem per testimonio est excoicatio episcopalis. per. ca. mulieres diu. libro. vi.

¶ De his qui vocant ad dirigendas moniales in electionibus. nisi abstineant ab his per que posset discordia nutrire est excoicatio episcopalis. per. c. i. denitatis. de elec. libro. vi.

¶ De his qui grauant clericos vel alias personas ecclesia-

sticas ad quos spectat aliquis electio per eo quod rogati seu aliam induci eum per quo rogabant seu inducebant noluerunt eligere. vel sanguineos eorum aut ipsas ecclesias seu loca beneficium seu aliam bonis spoliando. seu aliam iniuste persequendo. c. sciant cuncti. de elec. et est episcopalis excoicatio.

¶ De his qui loquuntur secrete. vel mittunt scripturas vel nuncium alicui cardinali. quoniam sunt reclusi occasione electionis papae. est episcopalis excoicatio. per. c. vbi periculum. de elec. li. vi. et de dominis et rectoribus et officialibus qui imminente dicta electione non seruatur ipsam constitutionem. per. c. vbi periculum.

¶ De his qui procurant quod seruatores dati se intromittant de his qui non licent. id est de aliis quam de manifestis iniuriis et violentiis. est excoicatio episcopalis. per. ca. statuimus de offi. dele. li. vi.

De dominis rectoribus ad regimen urbis Rome. et electis et fautoribus qui fecerint contra constitutiones super hoc factam. est episcopalis excoicatio. per. ca. fudamenta. de elec. li. vi.

De electis magistris doctoribus vel scholaribus tractantibus cum aliquo ciue Bononicensi de co-

ducendo hospitium irrequi-
 etis inq̄linis. nisi tps̄ductio
 nis fuerit elapsum est episco/
 palis excōmunicatō. p. c. Ex
 rescripto. extra de locato.

¶ De doctoribus seu magi-
 stris qui scienter illos religio-
 sos qui dimiserunt habitum
 docēt l̄ras. s. legē vel pbificaz
 est excōicatio ep̄alis. p. ca. vt
 p̄culosa. ne clerici vel mo. li.
 vi. ¶ De dominis vel rectori-
 bus sp̄alibus q̄ non fecerint
 obfuarī ea que statuunt s̄ i/
 secutores cardinaliuz. seu ali-
 cuius de familia eoz vel pa-
 pe est excōicatio ep̄alis. p. ca.
 felicit. de penis. lib. vi. ¶ De
 his qui impediunt visitato-
 res monialiū vel canonicaz.
 si moniti non desistant est epi-
 scopalis excōicatio. p. cle. at-
 tendentes. de statu monach̄.

¶ De impugnātib⁹ l̄ras pa-
 pe ante coronationem ei⁹. ⁊ ē
 benedicti pape. xi. ¶ De qui-
 busdā m̄lieribus que begbi-
 ne dicunt. ⁊ s̄ religiosis fauē-
 tibus eis in illo statu. ⁊ erant
 iste certum habitum assumē-
 tes nulli obedientiam pmit-
 tentes. nec renunciantes pro-
 prijs. nec regulā habentes li-
 cet quibusdam religiosis spe-
 cialiter inhereant. de here. ca.

ad nostram. Nec intelligunt
 sub hoc nomine ille que etiā
 beghine vel vestite dicuntur
 de penitentia beati Domini/
 ci. vt patet in declaratiōe Jo-
 han. xxi. ⁊ idē d̄ s̄ tertio or-
 dine beati Francisci. imo ex
 illa cle. videntur dici begbi-
 ne ille excōmunicate que ha-
 bent illos errores ibi positos
 qui cum sapiant heresim est
 hodie forte casus papalis. ⁊
 ētra tales beghinas. ¶ De
 his qui absoluti ab excom-
 municatiōe in articulo mor-
 tis. vel ppter aliud impedī-
 mentū non representant se q̄s
 citius cōmode possunt ei a q̄
 debebant absolui. quia rein-
 cidunt in eandem. de senten-
 excō. c. eos. li. vi. ¶ De partici-
 pantibus cum excōmunica-
 to in crimine propter quod
 est excōmunicatus dando ei
 p̄siliū ⁊ fauorē. c. si concubi-
 ne. de sentē. excom. ¶ De his
 q̄ absoluunt a sede apostoli-
 ca. vel legatis. ⁊ iniungit eis
 q̄ se representent ordinarijs vl
 alijs suscepturi penitentiam
 ⁊ passis iniuriā seu alias ob-
 ligati eis quibus scient satisf-
 faciant si hoc non faciunt cū
 p̄mū p̄mode poterit. q̄ rein-
 cidūt in eādē iniam. d. c. eos

De excoicatione

¶ De illis q̄ p̄tūacit̄ asserūt
romanā eccliam nō eē caput
oīm eccliarū. nec ei tanquā
capiti esse obediendū. dis. xix.
c. nulli fas. ¶ De his q̄ sepeli-
unt corpora in cemiterijs tpe
interdicti in casib; nō p̄cessis
a iur. cle. eos. d̄ sepultu. ¶ De
his qui cōicatos publice aut
nominatim interdictos vel
vsurarios manifestos scient̄
sepeliunt in cemiterijs. dicta
cle. eos. ¶ De clericis qui ma-
nifestis vsurarijs ad exercen-
dum fenus domos locant y l̄
alio titulo cōcedunt. est excōi-
catio ep̄alis. p. c. vsurarum. d̄
vsu. li. vi. ¶ De eo q̄ nō est ele-
ctus a duab; p̄tib; cardinali-
um. 7 se gerit. p. papa. c. licz. d̄
elec. ¶ De monachis et cano-
nicis regularibus archidy-
conis decanis p̄positis ple-
banis cantorib; 7 alijs cleri-
cis p̄sonatum habentib;. aut
etiā q̄buscūq; p̄sbyteris q̄ au-
diunt leges vel pb̄ficam. est
ep̄alis excōicatio p. c. n̄ mag-
nope. ne cleri. vel mo. ¶ De re-
ligiosis q̄ temerarie vbicūq;
habitū suē religiōis dimittūt
excōicatō est ep̄iscopalis per
c. vt piculosa. ne cler. vel mo.
lib. vi. ¶ De religiosis q̄ acce-
dūt ad studia. nisi a suo p̄lato

cū p̄cilio maioris p̄tis puen-
tus l̄nia sibi sit concessa. dic-
to. c. vt piculosa. lib. vi. ¶ De
religiosis q̄ decimas debitas
ecclesijs sibi appropriant vel
vsurpant. siue q̄ non permit-
tunt solui ecclesijs decimas d̄
animalibus familiarū 7 pa-
storū suoz. vel alioz imiscen-
tiū ip̄a animalia gregib; eoz
tales si non habent admini-
strationes 7 beneficia sunt ex-
cōicari. si h̄nt sunt suspēsi. ni-
si requisiti destiterint infra mē-
sem. cle. religiosi. de deci. Et d̄
ep̄alis excōmunicatio. ¶ De
monachis 7 canonicis regu-
larib; non habētib; aliquā
administrationem qui se con-
ferunt ad curias principum
sine licentia suozum p̄lato-
rum. vt damnum aliquod in-
ferant suis p̄latis aut mōa-
sterijs. 7 qui sine l̄nia arma te-
nent infra septa monasterij. ē
ep̄alis excōicatio. p. cle. ne in-
agro. de sta. mo. ¶ De religio-
sis vel monialibus professis
et clericis in sacris ordinibus
cōstitutis qui cōtrahunt ma-
trimonium de facto est excō-
municatio ep̄iscopalis. cle. eos
de consang. 7 affini. ¶ De in-
quisitorib; hereticorum. qui
p̄textu officij inquisitionis

quibusuis modis illicite pe-
cuniam extorq̄nt. v̄l scienter
bona eccliarū ob dlicta cleri-
corū fisco ecclie applicāt. nec
p̄nt absolui. nisi q̄b̄ extorse-
rint plene satisfecerint de pe-
cunia. est ep̄al' excōicatio. cle.
nolentes. de here. ¶ De religi-
osis qui non seruant interdi-
ctum qd̄ seruat sancta mater
ecclesia romana. vt cle. ex fre-
quentibus. de sen. excō. ¶ De
religiosis q̄ p̄sidentibus sibi
ñ faciunt p̄sciaz scienter d̄ de-
cimis soluendis. tales ab of-
ficio p̄dicatōis sunt suspensi
donec comode possint faciāt
eis p̄sciam. ⁊ si interim p̄di-
cāt s̄ excōicati ep̄ali excōica-
tōe. ⁊ silr̄ d̄ religiosis q̄ dicūt
aliq̄ verba vt retrahant audi-
entes a solutiōe deciaz ē ep̄a-
lis excōicatio. p̄ cle. cupiētes.
de pe. De religiosis medi-
cantibus q̄ domos ad habi-
tandum vel loca de nouo re-
ciperent aut d̄ nouo recepta
murarent vel alienarēt. c. i. de
exces. p̄la. in cle. De fr̄ibus
minorib' q̄ tpe interdicti re-
cipiūt ad diuina f̄res vel so-
rores detertio ordine sancti
Francisci est ep̄alis excōica-
tio. c. cum ex eo. de senten. ex.
in clemen. **I**ngredientes

monasteria monialium ordi-
nis predicatoruz extra casus
necessarios qui declarant in
cōstitutionib' suis. puta ad
dandum sacramēta infirmis
ad medendū eis. ad reparan-
dū edificia ⁊ hmōi. non habi-
ta lnia a papa vel a mḡro or-
dinis. sunt excōmunicati. n̄
p̄nt absolui. nisi a papa vel a
magistro ordinis. vel ab alio
cui fuerit p̄cessa talis absolu-
tio. vt patz in bulla ipsius or-
dinis. cuius bulle transsum-
ptum vidi ego. ¶ **I**ngredien-
tes monasteria monialiu' or-
dinis minorum extra casus
necessarios concessos in con-
stitutionibus suis sine licen-
tia pape vel ministri ordis.
excōicationez dyocesanis re-
seruatam incurrūt. put audi-
ui a quibusdam fidedignis.
¶ **F**lota q̄ ab excōmunicatō-
nibus que fiunt ab homine.
siue a iudice regulariter ñ p̄t
qd̄ absolui. nisi a suo excōica-
toze. vel ab habente plenariā
iurisdictionem sup̄ eum. vel
a superiori suo. nisi in articu-
lo mortis. ¶ **T**res nota q̄ fra-
tres p̄dicatores ⁊ volentes i-
gredi eorum religionem pos-
sunt absolui a p̄tatis ipsius
ordinis a sententijs excōmu-
f

De excoicatione

nicationis. suspensionis et in
terdicti. latis ab hoie vel a iu
re. saltē ab illis. quoz absolu
tio reseruat epō. ¶ De matia
oīz sup̄dictarū excoicationū
tam pontifici summo. q̄s epi
scopis vniuscuiusq; dyoces.
tā a iure q̄s p̄ extrauagantes et
p̄cessus curie. vide plen⁹ et
clar⁹ ac diffus⁹ si vis videre
in titulo de cēsuris ecclīasti
cis in tertiā pte sūme compi
late p̄ me frat̄r Antonū ar
chiep̄m Florentinū.
¶ Et sic est finis omniū casu
um tam summo pontifici q̄s
ep̄is reseruatorum.

Primo notanduz est q̄
sunt due species excoi
cationis. s. maioris et
minoris. Excoicatio maior
semp̄ est pctm̄ mortale. et tal
est p̄mo separatus a deo. n̄
p̄t cōicāre p̄ aliqua vtilitate
aie sue. Secūdo est separatus
a sancta ecclīa. i. a cōione et p
ticipatione fidelium. exceptis
his casibus qui supra specifi
cati sunt. Et sunt quinq; in q̄
bus ipse excoicatus n̄ potest
pticipare. qui cōtinent̄ i his
p̄sibus. Si p̄ delictis ana
thema q̄s efficiat. Os orare
vale cōmunio mensa negatur
Qui sic intelligunt. Os. id ē

locutio. Orare. i. oratio cum
alijs in ecclīa. Cōmunio id ē
cōmunicatio sacramentoz.
Tale. s. salutatio. Vēsa. i. ci
bus et potus. Excoicatio ho
minor aliqñ est mortale pec
catū. aliqñ veniale. s. anteq̄
dicat qñ sit mortale vel veni
ale. ¶ Nota pus q̄ nouē mo
dis hō p̄t icurrere excoicatōz
minorē. ¶ Primo qñ q̄s par
ticipat cū excoicato excoica
tiōe maiori aliquo illoz mo
doz sup̄ius dictoz. ¶ Secū
do qñ q̄s cōmittit sacrilegiū.
sicut q̄ furat in ecclīa vel i ea
illicitū qd facit. ¶ Tertio qñ
quis est publicus p̄cubinari
us vel fornicator. ¶ Quarto
qñ q̄s acceptat aliquā ecclēsi
am a laico. et illaz sic tener. vt
xxvi. q. ij. c. si q̄s. ¶ Quinto qñ
q̄s est symoniacus q̄ est etiā
excoimunicatus excoicatiōe
maiori. ¶ Sexto s̄m q̄sdam
qñ in bello iniusto cōtra xp̄ia
nos exercet q̄s artē balista
rū aut sagittaz. Septimo
oppressores inopū et paupe
ruz. publici p̄dones. publici
vsurarij. meretrices. qui om
nes largo modo loquendo
possunt dici excoimunicati
pro quanto talium oblatōes
non debēt admitti ad altare

sanctū domini. ¶ Octavo il-
 loz q̄bz denegat eccl'astica se-
 pultura. sicut sunt illi q̄ mori-
 unt̄ in torneamentis. q̄ dato
 q̄ penitentes moriant̄ nō po-
 nunt̄ i cimiterio. sicut etiā dī d
 illi s̄ q̄ nō cōdicant̄ semel i an-
 no sine necessitate z causa. vt
 c. ois. de pe. z re. ¶ Nono om-
 nes publici p̄ctōres. Qm̄ es
 autē casus sup̄dictos ponit
 Innocen. Ray. et Hostien. z
 in qlibet p̄dictoz casuz pōt
 absoluerē simplex sacerdos z
 ep̄s. p̄terq̄z forte in symoniar
 excōicatione maiori. In pri-
 mo ergo casu. s. in participati-
 one cū excōicatis maiori ex-
 cōicatioe pōt hō peccare mor-
 taliter z venialiter. Mortali-
 ter tripliciter. Primo qm̄ parti-
 cipat eodem crimine p̄pter
 qd̄ ip̄se est excōicatus dando
 p̄siliū. auxiliū. z fauorez.
 Secdo qm̄ p̄cipat cū excōi-
 cato in aliq̄ alio crimine mor-
 tali ab illo p̄pter qd̄ ip̄e est ex-
 cōicatus. Sed in p̄mo casu
 nota q̄ participās cū excōi-
 cato i eodē crimine vt dictuz
 est incurrit excōicationez ma-
 iorē. sed in secdo mō cadit tm̄
 in minorē excōicationez etia
 si mortāl'r peccat. ¶ Tertio q̄

cōdicaret euz excōicatio maio-
 ri excōicatione in sacris. pu-
 ta accipe corpus xp̄i cum eo.
 vel sacros ordines. incurrit
 excōicationem minorem pec-
 catū mortaliter. In alijs at̄
 casibus sup̄dictis nō pec-
 cat quis participando euz ex-
 cōicatis. nisi p̄ q̄nto aliquis i
 cōtēptū p̄cepti z p̄hibitiōis
 facte audacter euz excōicatio
 z ad libitū uersaret. aut i sa-
 lutādo aut in loquendo sine
 necessitate. aut in morando
 cōicando. Sed nota q̄ sacer-
 dos recipiens aliquem excōi-
 catum maiori excōicatione ad
 officium ecclesie. aut ad sacra-
 menta. aut ad eccl'asticam se-
 pulturam non solū mortalit̄
 peccat. sed subito est suspen-
 sus ab administratione. z si
 bi est interdictus introit' ec-
 clesie q̄usq̄ sit absolutus. z ef-
 ficat' q̄si irregularis. z si talit̄ i-
 terdict' moriat̄ nō d̄z poni i
 cimiterio. nec d̄z p̄pter timo-
 rem sacerdos desistere q̄n ta-
 lem excōicatu expellat de ec-
 clesia. q̄ si excusat rōne timo-
 ris. nisi talis eēt timor q̄ pos-
 set cadere i p̄stātē virū. tūc eī
 fm̄ q̄sdā excusat ab interdico
 Hosti. aut dicit q̄ bt̄us erit
 talis sacerdos si se preparat

Interrogatorium

ad martiriū. Nota igit̃ quōd habuisti q̃ in nouez casibus homo cadit in excommunicationem minorem. ratione cuius sepat̃ est ab effectu sacramentorum. 7 q̃rum ad deum. Nā pctm̃ mortale aiām sepat̃ a deo. 7 excōdicatus quōd cūq̃ est in pctō mortali. p̃ter q̃ p̃cipando cum excōdicato maiori excōdicatōe in loq̃ndo. salutando. orando. cōmunicando 7 comedendo. in q̃bus casibus fm̃ Tho. hō n̄ peccat mortaliter. nisi p̃p̃t cōtemp̃tū. dato q̃ excōmunicatiōez incurrat. 7 ideo qui ē in pctō mortali quōd cūq̃ aliter est excōdicatus. etiam quantū ad ecclesiam est separatus ab effectu. id est a gratia 7 sacramentis. quia nullus qui est i peccato mortali cum sit indi spoliatus potest consec̃ grām spū sancti. p̃d̃ t̃m̄ intrare i ecclesiam. 7 stare in officio diuino. 7 etiam potest cum alijs i alijs participare. sed nō p̃t pacem in ecclesia recipere. cum pax ipsa sit loco cōmuniōis. Sed hec omnia plenius habentur in decretis 7 decretalibus. 7 in summis. ideo cū expedit videre quere diligentius in ipsis.

Incipit interrogatorium. qd̃ est liber sc̃dus hui⁹ op̃is. 7 hz tres p̃c̃s p̃ncipales.

Quas

P ille qui vult cōfiteri dixit ex se ea q̃ voluit de pctis suis. si non dixit sufficienter. qd̃ q̃si sp̃ accidit. interrogandus est plene d̃ his q̃ nō dixit. put videbit̃ fore expediēs. Si v̄o modicum vel minus dixit potes interrogare fm̃ ordinē infra positū. v̄ic̃z p̃mo d̃ decē p̃cept̃s. postea d̃ vic̃ijs capitalibz. n̄ aut̃ oēs d̃ oibz. sed de illis q̃ solēt in talibus repiri. 7 non solū d̃ istis pctis interrogandi sunt. sed de oibz circūstantijs pctōrū. put supra satis ostensum est. Nō t̃m̄ ē necesse de q̃libet peccato mortali oēs circumstantias p̃dictas p̃fiteri. sed solū illas q̃ trahunt peccatum in aliam spec̃iē. q̃. s. h̄nt sp̃ealem defo 7 mitat̃ oppositaz alicui p̃ceptoz. Sed 7 de numero pctōz mortaliū. s. q̃tiēs mortale pctm̃ p̃missū est in q̃libet pctōrum specie diligent̃ interrogandum est.